

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ความเชื่อ ความศรัทธา ของชาวไทย

THAI BELIEF AND FAITH

อจลญา เขียวลายเลิศ

AJALAYA KEAWLAILERT

รฟ.
๑๑๑ ค
๒๕๔๙

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน..... 78234

วัน,เดือน,ปี.. 2.6. 0. 11. 2551

b. 11889111
i.....

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาจิตรกรรม ภาควิชาจิตรศิลป์

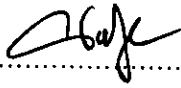
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2549

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติ
ให้ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต

.....คณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สรณรงค์ สิงหนณี)

.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์เกียรติศักดิ์ ขานนารถ)

.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์เดชา วราชน)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วิระ กิตติเจริญวิวัฒน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์มัลลิกา มังกรวงษ์)

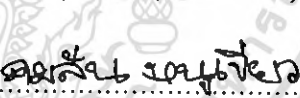
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์กันจนา คำโสภี)

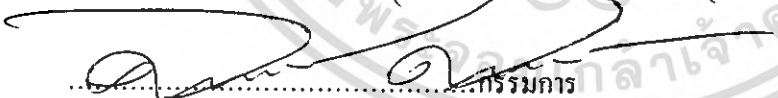
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุรพงษ์ สมสุข)

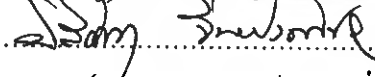
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนุพงษ์ ทชาชีวะ)

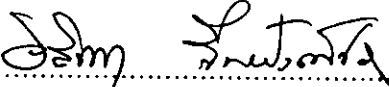
.....กรรมการ
(อาจารย์วุฒิกร คงคา)

.....กรรมการ
(อาจารย์มงคล เกิดวัน)

.....กรรมการ
(อาจารย์คมสัน หนูเขียว)

.....กรรมการ
(อาจารย์ศิริรัตน์ ศิริเจริญ)

.....กรรมการและเลขานุการ
(รองศาสตราจารย์อลิตา จันฝั่งเพชร)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์
(รองศาสตราจารย์อลิตา จันฝั่งเพชร)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์

ความเชื่อความศรัทธาของชาวไทย

THAI BELIEF AND FAITH

ชื่อ

นางสาวจลลญา เขียวลาบเลิศ

สาขาวิชา

จิตรกรรม

ภาควิชา

จิตรศิลป์

คณะ

สถาปัตยกรรมศาสตร์

ปีการศึกษา

2549

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์อลิตา จันทังเพ็ชร

บทคัดย่อ

ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงปัจจุบัน ประสบการณ์ที่ข้าพเจ้าได้รับรู้ต่อการเคารพวัตถุบูชาต่างๆ ที่มีปรากฏในบ้าน เป็นประสบการณ์ทั้งการสัมผัสและการรับรู้ รวมไปถึงบ้านญาติ บ้านเพื่อนหรือคนรู้จักทั่วไปมักจะตั้งโต๊ะหมู่บูชาหรือหิ้งพระเพื่อวางพระพุทธรูป วัตถุบูชาต่างๆ รวมไปถึงรูปพระเกจิอาจารย์ พระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รูปพระพุทธรูป ปู่ย่าตายาย ฯลฯ ตามแต่ละบ้านที่มีความแตกต่างกัน สิ่งเหล่านี้ทำให้ข้าพเจ้าได้รับรู้ ถึงความเชื่อ ความศรัทธาของชาวไทยพุทธที่มีต่อ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในการยึดเหนี่ยวจิตใจด้วยประสบการณ์นี้เอง ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความคิดและแรงบันดาลใจต่อการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะภายใต้หัวข้อ ความเชื่อและความศรัทธาของชาวไทย โดยศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมด้วย การค้นคว้าที่มา ถ่ายรูป สร้างภาพร่างและสังเคราะห์ผลงานจิตรกรรมด้วยสีอะคริลิก บนผืนผ้าใบแบบเหมือนจริง (Realistic) จำนวน 4 ภาพ โดยผ่านการแก้ไขและการพัฒนาผลงานเป็นลำดับ

หลังจากปฏิบัติผลงานจริงแล้ว จึงได้นำผลงานเข้าสู่การวิเคราะห์อย่างเป็นขั้นตอนทั้งการวิเคราะห์ทัศนธาตุ และการวิเคราะห์การจัดวางองค์ประกอบ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และให้ผลงานสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจงานศิลปะ ในแนวทางเดียวกัน

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ คณะอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ความเข้าใจและคอยประสิทธิ์ประสาทวิชา ให้แก่ข้าพเจ้า ทำให้ข้าพเจ้าสั่งสมความรู้จนถึงวันที่สำเร็จการศึกษา อย่างลุล่วง ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ที่ให้คำปรึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ที่ปรึกษา รศ.อลิตา จันผิงเพชร อาจารย์ที่ปรึกษาของ ข้าพเจ้าที่คอยให้ความรู้ เป็นกำลังใจ และผลักดัน แนวความคิดให้มีการพัฒนา การแก้ไขปัญหาจนทำให้เกิดศิลปนิพนธ์ชิ้นนี้สำเร็จอย่างลุล่วงเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ บิดา มารดา และครอบครัวของข้าพเจ้าที่คอยเป็นกำลังใจในการทำงาน ทั้งทางด้านการเงิน ที่คอยสนับสนุนในการเรียนของข้าพเจ้าจนเกิดศิลปนิพนธ์เล่มนี้ขึ้นมา

สุดท้ายที่สุดที่ข้าพเจ้าขอขอบคุณนักศึกษาปริญญาตรี ภาควิชาวิจิตรศิลป์ เพื่อน ๆ ที่ได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจ เป็นกำลังใจ ซึ่งกันและกันให้มากขึ้นไปอีก

อจลญา เขียวลายเลิศ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญ(ต่อ)	ง
สารบัญภาพประกอบ	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์	1
1.2 แนวความคิดสร้างสรรค์	4
1.3 วัตถุประสงค์การสร้างสรรค์	5
1.4 ขอบเขตของโครงการ	5
บทที่ 2 อิทธิพลที่ได้รับจากงานศิลปะกรรม	6
2.1 โฟโต้ เรียลลิสต์ (Photo Realism)	6
2.2 ศิลปินที่ได้อิทธิพล	7
บทที่ 3 วิธีดำเนินการสร้างสรรค์	17
3.1 ขั้นตอนการดำเนินงานการสร้างสรรค์	17
3.2 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ ผลงานชิ้นที่ 1	17
3.3 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ ผลงานชิ้นที่ 2	20
3.4 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ ผลงานชิ้นที่ 3	22
3.5 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ ผลงานชิ้นที่ 4	25
3.6 กระบวนการสร้างงาน	27
3.6.1 กระบวนการสร้างงานชิ้นที่ 1	28
3.6.2 กระบวนการสร้างงานชิ้นที่ 2	28
3.6.3 กระบวนการสร้างงานชิ้นที่ 3	28
3.6.4 กระบวนการสร้างงานชิ้นที่ 4	28
บทที่ 4 วิเคราะห์การสร้างสรรค์	29
4.1 วิเคราะห์ทัศนธาตุ	29
4.2 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบภาพ	32
4.3 สรุปผลการวิเคราะห์	34
บทที่ 5 บทสรุป	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ผลงานศิลปะ	38
บรรณานุกรม	43
ประวัติผู้เขียน	44

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพประกอบ

รูปที่	หน้า
1. ภาพประกอบศิลปินที่ได้รับอิทธิพล	9-15
2. ภาพประกอบข้อมูลจากการถ่ายภาพ	17
3. ภาพประกอบภาพร่าง ผลงานศิลปะ ชุดที่ 1	18
4. ภาพประกอบภาพร่าง ผลงานศิลปะ ชุดที่ 2	20
5. ภาพประกอบภาพร่าง ผลงานศิลปะ ชุดที่ 3	23
6. ภาพประกอบภาพร่าง ผลงานศิลปะ ชุดที่ 4	25
7. ภาพบรรยายวิเคราะห์ทัศนธาตุ	29
8. ภาพวิเคราะห์การจัดวางองค์ประกอบภาพ	33
9. ภาพผลงานศิลปะชิ้นที่ 1	39
10. ภาพผลงานศิลปะชิ้นที่ 2	40
11. ภาพผลงานศิลปะชิ้นที่ 3	41
12. ภาพผลงานศิลปะชิ้นที่ 4	42

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์

ในสังคมไทยปัจจุบัน ส่วนใหญ่ชาวไทยจะนับถือพุทธศาสนา นอกจากนับถือศาสนาพุทธแล้ว ชาวไทยยังมีความเชื่อในเรื่องการบูชา การไหว้พระและการทำบุญตักบาตร ซึ่งเป็นสิ่งที่ชาวไทยทำกันมา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เช่นความเชื่อในเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เหนือธรรมชาติมีวัดดงมดคลไไว้ในครอบครอง เพื่อความสบายใจและอุ่นใจ การกราบไหว้พระพุทธรูปตามวัดในสถานที่สำคัญ การบนบานสาธยายขอสิ่ง ที่หวัง และอยากให้สมหวังโดยมีการสักการะ การบูชาด้วยดอกไม้ ธูปเทียน การปิดทอง ตามกาลเทศะที่ พึงถึงการกระทำ เป็นต้น

จะเห็นว่าการสักการะบูชาในสังคมไทย กับความเชื่อในวัดดงมดคลสิ่งศักดิ์สิทธิ์นั้นมีใช่แค่การบูชา และการสักการะเฉพาะในวัดเท่านั้นแต่ในสถานที่ บางสถานที่ยังมีวัดดงมดคลที่เป็นจุดศูนย์รวมของการ บูชาของชาวบ้านในท้องถิ่นนั้นๆ เช่นศาลเจ้า สำนักสงฆ์ ศาลเจ้าเขียนต่างๆ แต่ถ้าแยกย่อยลงไปในเรื่องที่ เคารพบูชาของชาวบ้านซึ่งจะมีการวางโต๊ะหมู่บูชา มีความหลากหลายตามสถานที่ตั้งที่อยู่อาศัยตามความ เหมาะสมที่แตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมนั้นๆ มุ่งเน้นให้เห็นถึงความแตกต่างของการจัดวางโต๊ะหมู่ บูชาของแต่ละบุคคลอย่างเห็นได้ชัด

ศรัทธา คือ ความเชื่อ เป็นจุดเริ่มของศาสนาน้อยใหญ่ ศรัทธานั้นมี 2 อย่างได้แก่ ศรัทธาอันเป็นญาณ สัมปยุต คือ ความเชื่อที่ประกอบด้วย ปัญญา รู้เหตุรู้ผล และศรัทธาอันเป็นญาณวิปยุต ได้แก่ ความเชื่ออัน เกิดจากความไม่รู้เหตุผล ศาสนาน้อยใหญ่ทั้งปวงเกิดจากศรัทธา 2 ประการดังกล่าว ศรัทธาประเภทใด ประกอบด้วยอวิชชา เป็นญาณวิปยุต ศาสนาที่ตั้งอยู่ไม่ได้ยาวนานเพราะไม่มีเหตุผลตามธรรม ส่วนศาสนาที่ เกิดขึ้นแต่ตั้งอยู่ได้ยาวนานเกิดจากศรัทธา การไตร่ตรองด้วยปัญญา ซึ่งเกิดจากเหตุดังนี้คืออวิชชา ความกลัว ความจงรักภักดี ปัญญา อิทธิพลของคนสำคัญและลัทธิการเมือง ดังจะจำแนกให้เห็นดังนี้

อวิชชา ความไม่รู้ เริ่มตั้งแต่ความไม่รู้เหตุผล ทางภูมิศาสตร์ ไม่รู้เหตุผลทางดาราศาสตร์ ไม่รู้ชีววิทยา และไม่รู้จักรวรรชาติอื่นๆ ที่มีอยู่รอบตัวทำให้เข้าใจว่าเป็นพระเจ้าทรงฤทธิ์ สักดิ์สิทธิ์ มีอำนาจเหนือตน (Supreme Being) มีอานุภาพ ควรบูชากราบไหว้และควรเกรงกลัว เป็นบ่อเกิดแห่งศรัทธา และอำนาจ อย่างไม่มีที่สิ้นสุด

ความกลัว น่าจะเป็นมูลเหตุสำคัญที่เนื่องมาโดยสำคัญจากอวิชชา เพราะจิตสำนึกของมนุษย์ เบื้องแรก ก่อนสำคัญอันก็คือ กลัวสิ่งที่ตนไม่รู้ กลัวอำนาจ กลัวความทุกข์ และกลัวความตาย

เกิดจากความรัก (ภักดี) ราชบัณฑิตสถานให้คำนิยามความภักดีไว้ในพจนานุกรมว่า “ความเลื่อมใส ความจงรัก ความนับถือ” อธิบายโดยง่ายในทางศาสนาความเชื่อและความเลื่อมใส โดยวางใจว่าสิ่งที่ตน เชื่อและเลื่อมใสในนั้น มีศักดิ์สิทธิ์ มีศักดิ์เป็นศรี สามารถอำนวยประโยชน์ให้แก่ตนได้ ความเชื่อความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เลื่อมใสดังกล่าว อาจเกิดขึ้นใครในสิ่งใดก็ได้และอาจเกิดขึ้นโดยความเป็นเหตุผลก็ได้ หรือโดยความไม่มีเหตุผล เช่นการเชื่อผีนางไม้หรือพระเจ้าก็ได้ แล้วเลื่อมใสกราบไหว้บูชาสิ่งนั้นๆ

เกิดจากลัทธิการเมือง ที่มีอิทธิพลเผยแพร่หลายเข้าไป อยู่ในหัวใจคนจนทอดทิ้งศาสนาเดิมเสีย แล้วนับเอาลัทธิการเมืองนั้นว่าเป็นศาสนาประจำสังคมและชาติ อาทิ ลัทธินาซีของชาวเยอรมันในสมัยฮิตเลอร์ครองอาณาจักรเยอรมันอย่างหนึ่ง ลัทธินาซีของคนอิตาลีในสมัยมุสโสลินีครองประเทศอิตาลีอันหนึ่ง และลัทธิคอมมิวนิสต์ที่กำลังแพร่หลายอยู่ในโลกคอมมิวนิสต์อีกอย่างหนึ่ง ลำดับแห่งศรัทธาลัทธิศาสนาที่เน้นที่เกิดขึ้นแล้วยังคงอยู่มีผู้นับถือสืบต่อกันมาถึงปัจจุบันก็ดี นักปราชญ์ฝ่ายศาสนาพิจารณาความเป็นไปของมนุษย์ ตามประวัติศาสตร์ที่เป็นมานั้นๆ กำหนดลำดับการนับถือออกมาได้ 5 ลำดับ ตามวิวัฒนาการแห่งความคิดมนุษย์

1. การนับถือธรรมชาติ (Animatism)

มนุษย์ลืมตาเกิดมาในโลก สิ่งแรกที่มนุษย์ได้เห็น ได้สัมผัสก่อนสิ่งอื่นคือธรรมชาติรอบตัวมนุษย์ ความมืด ความสว่าง ความหนาว ความร้อน ดวงอาทิตย์ ดวงดาว ฟากฟ้า แม่น้ำ คือธรรมชาติเหล่านี้มนุษย์ได้เห็น ได้สัมผัส ได้รับความรู้สึกจากการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ อาจจะมีบางขณะเป็นทุกข์ ไม่สบายใจ เหตุที่ธรรมชาติเป็นเช่นนั้นได้เพราะอำนาจ สามารถบันดาลความสุขความทุกข์ให้แก่คนได้ จึงพากันเชื่อและคิดว่าธรรมชาติเหล่านั้นมีชีวิตและพากันเกรงกลัวกราบไหว้ ดันเหตุเพียงนี้คือการนับถือธรรมชาติ นับเป็นขั้นแรกแห่งการเชื่อถือของมนุษย์

การเชื่อว่าวิญญาณของบรรพบุรุษ ไม่สูญสลาย ยังวนเวียนอยู่รอบตัวและครอบครัวเป็นเหตุให้มีการกราบไหว้บูชาบรรพบุรุษ (Ancestor Worship) เกิดจากความรักภักดีกล่าวไว้

ความกลัว ที่กล่าวมากับความภักดี มีลักษณะต่างที่แตกต่างกันมาก ความกลัว เกิดจากความหวั่นไหวตามความภักดี ความเชื่อ ความเลื่อมใส เกิดจากความวางใจ ความสบายใจ ไม่มีความหวาดหวั่นอันใด

วัตถุสังเวท ต่อผู้ที่คนกราบไหว้บูชา ก็ไม่มีอะไรจะวิเศษเท่ากับสิ่งที่ตนเองพอใจด้วยความคิดที่ว่าเมื่อตนเองพอใจ ผู้อื่นก็คงพอใจ เช่นเดียวกับตนมนุษย์เป็นอยู่ด้วย ปัจจัย 4 คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ปัจจัยทั้งสี่นั้นเป็นสิ่งที่มนุษย์พอใจและอยากให้ได้มา ดังนั้นมนุษย์จึงสังเวทเทพเจ้าด้วยอาหารเป็นเบื้องต้น

เกิดจากปัญญา ศรัทธาอันเกิดจากปัญญาเป็นศรัทธา อันสัมปยุตด้วยปัญญา แสวงหา สัจจะของธรรม แล้วละความงมงายและความกลัวภัยเสียได้

ศรัทธา อันสัมปยุตด้วยปัญญา คือ ความรู้เหตุรู้ผล เป็นมูลเหตุให้เกิดขึ้นซึ่งศาสนาอีกสาขาหนึ่งในที่นี้ได้แก่พุทธศาสนา

เกิดจากอิทธิพลบุคคลสำคัญ เรื่องอิทธิพล ของบุคคลสำคัญที่ทำให้เกิดศาสนา เป็นเรื่องเข้าใจง่าย เพราะเป็นเรื่องสัมพันธ์กับการบูชา บรรพบุรุษภายในครอบครัว ความสำคัญของบุคคลที่มาเป็นเหตุของศาสนา นับเป็นเหตุเกิดขึ้นโดยบริสุทธิ์จากหัวใจคน ไม่ต้องมีใครบังคับ ไม่ต้องมีใครวางหลัก ใครที่นับ

ถือความสำคัญผู้ใดก็พากันกราบไหว้ เคารพบูชาผู้นั้นด้วยน้ำใจของตนเอง รวมถึงการบูชาบรรพบุรุษจึงเป็นลำดับอันหนึ่งของการนับถือคือศรัทธา

2. การนับถือผีสามเทวดา(Animism)

วิวัฒนาการแห่งความคิดของมนุษย์เชื่อว่าในตัวของธรรมชาตินั้นได้มีผลบันดาลให้เกิดความทุกข์ ความสุขขึ้นแก่มนุษย์ได้ ธรรมชาติเหล่านี้ก็มีอำนาจอะไรอย่างหนึ่งสิ่งสถิตอยู่ อำนาจที่สามารถบันดาลให้เป็นที่ได้นั้นเรียกว่า วิญญาณ (Spirit) มนุษย์เชื่อว่าในธรรมชาติสรรพสิ่งในโลกมีวิญญาณสิงอยู่ทั้งหมด และวิญญาณเหล่านั้นมี อำนาจไปแต่ละอย่างอาจบันดาล ความดี ความชั่ว ความสุข ความทุกข์ ให้แก่ มนุษย์ได้แต่ละอย่างตามอำนาจ และความกรุณาที่มีอยู่ วิญญาณเหล่านั้นต้องมีรูปร่าง (ประเภทกายทิพย์) แต่ไม่สามารถจะเห็นได้ เมื่อไม่สามารถจะเห็นได้ก็ตี หรือเห็นรูปร่างที่ท่านคิดว่ามี แต่ไม่ปรากฏขึ้นก็ได้ มนุษย์ก็เริ่มสร้างภาพขึ้นด้วยความนึกคิดของตนเอง ภาพที่คนนับถือจะเรียกว่าพระเจ้าหรือว่าผีสามเทวดา อะไรก็ตาม นักปราชญ์เรียกว่าความเชื่อหรือลัทธิศาสนาอันนี้ว่า Animism จากภาษาละติน Animus มีความหมายตรงกับคำว่า Soul หรือ Spirit ในภาษาอังกฤษ

3. การบูชาบรรพบุรุษ (Ancestor Worship)

เราสามารถรู้ลำดับแห่งศรัทธานี้ได้ด้วยอาศัยผลงานของนักโบราณคดี คือการขุดค้น โบราณวัตถุได้ พื้นดิน ซากศพที่นักโบราณคดีขุดค้น ได้มีคุณค่าทางการศึกษาลัทธิศรัทธาเพราะว่าในบริเวณที่พบซากศพ นั้น นักโบราณคดีได้พบเครื่องบูชาศพบรื่องรอยการตกแต่ง หลุมฝังศพ นักศาสนาได้อาศัยโบราณวัตถุ ที่ค้นพบเหล่านี้เป็นเครื่องศึกษาประกอบจึงนิยามลงไปได้ว่า มนุษย์แต่โบราณนับถือบูชาบรรพบุรุษของตน และการนับถือบูชาบรรพบุรุษนั้น เป็นธรรมดาที่ต้องมีพิธีกรรมและการตกแต่งด้วยคำกล่าวสรรเสริญ บุญคุณและอำนาจของสิ่งนั้นๆเป็นพิเศษขึ้นมาคำสาขยามนต์อ้อนวอนก็ดี พิธีกรรมประกอบการเคารพ บูชาอันที่หลากหลายๆ ก็ดี

4. การนับถือเทพเจ้าหลายองค์ (Poly-Theism)

มาจากความคิดเรื่องสร้างภาพเทพเจ้านั้น ความที่ศนคติของคน เมื่อเทพเจ้าเริ่มมีจำนวนและประเภท มากมายขึ้นเพราะความคิดของมนุษย์ แล้วมนุษย์นั้นเองต่างฝ่ายต่างก็คิดว่าเทพเจ้าองค์หนึ่งควรมีรูปร่าง อย่างหนึ่ง แต่อีกพวกหนึ่งกลับคิดว่าควรจะมีรูปไปอีกอย่างหนึ่ง วิทยาศาสตร์สมัยปัจจุบัน สามารถ พิสูจน์รับเหตุและผลดังกล่าว ศาสนาใด ศรัทธาอันใด เป็นญาณสัมปยุตเกิดแต่ความรู้เหตุรู้ผลตาม ความจริงของธรรมชาติ ศรัทธานั้นย่อมตั้งอยู่ได้นาน (ศาสนาเปรียบเทียบ ศาสตราจารย์พิเศษเสฐียร พันธรังสี ราชบัณฑิตยสถาน หน้า 17-35)

บูรณาการระหว่างศาสนากับวิทยาศาสตร์

ศาสนานั้นว่าด้วยคุณค่าหรือความดี ส่วนวิทยาศาสตร์นั้นว่าด้วยความจริง มนุษย์น่าจะต้องการทั้ง ความดีและความจริง แต่ทำไมศาสนากับวิทยาศาสตร์จึงดูเป็นเรื่องที่ห่างไกลกันหรือหันหน้าไปคนละ ทาง จะเป็นไปได้หรือศาสนาจะเป็นเรื่องของความดีที่ปราศจากความจริง และวิทยาศาสตร์จะเป็นเรื่อง ความจริงที่ปราศจากความดี สิ่งที่ดีที่สุดน่าจะเป็นความดีในความจริงและความจริงในความดีนั้นคือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บูรณาการระหว่างศาสนากับวิทยาศาสตร์ ซึ่งน่าจะมีความสำคัญต่ออนาคตของมนุษยชาติ การที่จะบูรณาการระหว่างศาสนากับวิทยาศาสตร์จำเป็นที่จะต้องทำความเข้าใจว่าอะไรเป็นอะไร และอะไรที่เป็นแก่นแกนหรือหลักสำคัญ (Essence) ที่เป็นส่วนประกอบ และอะไรที่เป็นการใช้อย่างผิดๆ (Abuse)

ในกลุ่มชนต่างวัฒนธรรม จะมีศาสนาเดียวไม่ได้กลุ่มชนต่างๆย่อมมีภาษาและวัฒนธรรมแตกต่างกัน แต่ทุกศาสนาล้วนสอนให้มนุษย์มีความเมตตาต่อกัน เอื้ออาทรต่อกัน ไม่ทำร้ายกัน เมื่ออยู่ร่วมกันด้วยดี ซึ่งเป็นหลักของท่านและศีล และทุกศาสนาจะมีส่วนที่เป็นพัฒนาการทางจิตวิญญาณ คือการลดละความเห็นแก่ตัวจะด้วยการเข้าถึงพระผู้เป็นเจ้าหรือพระนิพพานก็แล้วแต่ การลดละความเห็นแก่ตัวนอกจากช่วยให้ชีวิตของตัวเองสมบูรณ์ เกิดความสุขแล้ว ยังเป็นไปเพื่อการอยู่ร่วมกันได้ดีขึ้น

ทุกศาสนาจึงเป็นหลักปฏิบัติหรือการดำเนินชีวิตที่ประกอบด้วยการให้ (ทาน) ด้วยการไม่เบียดเบียนผู้อื่น (ศีล) และด้วยการพัฒนาจิตใจให้สูง (ภาวนา) ทั้งหมดเป็นไปเพื่อชีวิตและสังคมที่ดี เป็นชีวิตและสังคมที่เจริญก็คือ แก่นแกนนี้สำคัญร่วมกันของศาสนาต่างๆที่สำคัญ คือความเชื่อ นิทานปรัมปรา พิธีกรรมที่มาเป็นศาสนา แม้นไม่ตรงกับความไม่เข้าใจของคนสมัยใหม่ ก็ไม่ควรทำลายคุณค่า เรื่องของศีลธรรมและพัฒนาทางการวิญญาณ

ศาสนากับวิทยาศาสตร์ เป็นความรู้ใหญ่ 2 กระแสที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นซึ่งนับว่าเป็นความก้าวหน้าอย่างสำคัญของมนุษยชาติ บูรณาการที่การเรียนรู้ บูรณาการที่ความรู้ระหว่างศาสนากับวิทยาศาสตร์ ออกจะเป็นเรื่องยากพอสมควรเพราะเป็นความรู้คนละมิติมีที่มา และกระบวนการต่างกัน แต่ในตัวมนุษย์เองนั้น ต้องการเรียนรู้ทั้งศาสนา และวิทยาศาสตร์ เพื่อความสมบูรณ์ในความเป็นมนุษย์ ความสมบูรณ์ของความเป็นมนุษย์ เป็นสภาวะบูรณาการ ศาสนากับวิทยาศาสตร์บูรณาการกัน ในความเป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ขึ้นไม่ใช่อยู่ที่บูรณาการที่ความรู้นอกตัวมนุษย์ แต่อยู่ในตัวมนุษย์เอง (ธรรมชาติของสรรพสิ่ง การเข้าถึงความจริงทั้งหมด 2547ตอนที่ 5 บทที่ 15 หน้า 283-290)

1.2 แนวความคิดสร้างสรรค์

สภาพสังคมในปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วในด้านหนึ่งของสังคมนั้น ยังมีความเชื่อและความศรัทธาต่อศาสนาและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ จนเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตแบบไทย ๆ และมีรูปแบบของการบูชาแตกต่างกันในกลุ่มสังคมย่อย ความศรัทธาของชนส่วนใหญ่ในไทยนั้นถือเอาการบูชาสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์วัตถุมงคล เป็นส่วนหนึ่งในชีวิตจนได้รับการถ่ายทอดกันต่อ ๆ มา โดยเฉพาะที่เห็นอย่างชัดเจนคือการบูชาวัตถุมงคลบนโต๊ะหมู่บูชาและการกราบไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์อันเป็นสิ่งที่คอยยึดเหนี่ยวจิตใจ แม้กาลเวลาจะเปลี่ยนไปเช่นไร สิ่งนี้ยังคงไว้ซึ่งความงามในวัฒนธรรมของสังคมไทย

แม้แต่ประสบการณ์ในชีวิตของข้าพเจ้าเอง ซึ่งเกิดในครอบครัวผู้นับถือพุทธศาสนาควบคู่กับความเชื่อความศรัทธา ในการกราบไหว้วัตถุมงคลบนโต๊ะหมู่บูชา ความประทับใจนี้เองเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมชุดนี้ เพื่อถ่ายทอดความเป็นจริงในความศรัทธาและเพื่อสะท้อนภาพอีก

ด้านหนึ่งของสังคมไทยปัจจุบัน ที่ถึงแม้จะเจริญก้าวหน้าทางวัตถุควบคู่ไปกับโลกโลกาภิวัตน์เพียงใด ความเชื่อความศรัทธาต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ก็ยังคงดำรงไว้ตามครรลองคู่กับวิถีชีวิตชาวไทยเสมอมา

1.3 วัตถุประสงค์การสร้างสรรค

1.3.1 เพื่อแสดงความเชื่อ และความศรัทธาต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของชาวไทยพุทธผ่านเป็นผลงานทาง ศิลปกรรมด้วยวิธีจิตรกรรม

1.3.2 เพื่อค้นคว้าวิธีการทำงานในรูปแบบจิตรกรรมและเพื่อแสวงหาการพัฒนาผลงาน การสร้าง สรรคที่จะมีต่อไปในอนาคต

1.3.3 เพื่อแสดงถึงความศรัทธาและความเชื่อที่ฝังแน่นในจิตใจชาวไทยในการเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว จิตใจให้เกิดความมั่นคงในสิ่งที่ดีงามและปกป้องคุ้มครองให้เกิดความสุข

1.4 ขอบเขตของโครงการ

ข้าพเจ้านำเสนอผลงานในรูปแบบจิตรกรรม 2 มิติ โดยใช้เทคนิคจิตรกรรมสีอะครีลิคในแบบเหมือน จริง (Realistic) โดยอาศัยมุมมองส่วนตัวในการจัดแสงเงาจากสถานที่จริงแล้วเข้าสู่กระบวนการร่างภาพ จากภาพถ่ายที่ถ่ายจากสถานที่จริงแล้วเข้าสู่กระบวนการร่างภาพจากภาพถ่ายที่ถ่ายจากสถานที่จริง

1.4.1 เนื้อหา ต้องการแสดงถึงความงามของวัดดงมกคบบน โถ๊ะหมู่บูชาโดยใช้ บรรยากาศ แสงสีเหลืองอมทองและการใช้เงา เพื่อแสดงความศรัทธา ในสถานที่ ที่แตกต่างกัน

1.4.2 รูปแบบ ในรูปแบบเหมือนจริง (Realistic)

1.4.3 เทคนิคจิตรกรรม 2 มิติ บนผืนผ้าใบ

1.4.4 จำนวนและขนาดของผลงาน 4 ชิ้นงาน

1. 160 x 120 เซนติเมตร
2. 160 x 120 เซนติเมตร
3. 160 x 120 เซนติเมตร
4. 120 x 160 เซนติเมตร

บทที่ 2

อิทธิพลที่ได้รับจากงานศิลปะกรรม

ในผลงานชุดนี้ ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลทางด้านการแสดงถึงความศรัทธาต่อพุทธศาสนา และความสงบ ความศักดิ์สิทธิ์ ความน่าเคารพของสถานที่ที่แสดงออกมาในลักษณะของการเขียนภาพที่เหมือนจริง (Realistic) โดยการใช้ แสง เงา เป็นจุดเด่น แสงเปรียบเหมือนบทบาทที่มีความหมายสำคัญยิ่ง เป็นสัญลักษณ์นำทางอารมณ์โดยการใช้แสงสีเหลืองอมทองซึ่งแสงในภาพแสดง บทบาท อย่างโดดเด่น การวางองค์ประกอบพร้อมกับการใช้เงาให้รู้สึกถึงศรัทธาและความสงบ อิทธิพลดังกล่าว ข้าพเจ้าได้นำมาจากสุรสิทธิ์ เสาร์คง และได้ศึกษาแนวทางการสร้างสรรค์การจัดองค์ประกอบภาพ การเขียนภาพให้ได้อารมณ์ความรู้สึกจากของจริงมากขึ้น ได้มาจากศิลปิน ริชาร์ด เอสเทส (Richard Estes) และฟิลลิป เพิร์ลสไตน์ (Philip Pearlstein) มาใช้ในผลงานซึ่งได้ส่งผลให้มีความใกล้เคียงกับความคิด และความต้องการที่ข้าพเจ้าได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกถึงบรรยากาศ ความเชื่อ ความศรัทธา และความสงบ ออกมาทางผลงานศิลปะ

2.1 โฟโต้ เรียลลิสม์ (Photo Realism)

ซูเปอร์ เรียลลิสม์ (Super Realism) เป็นศิลปะในรูปแบบที่เหมือนจริงอีกแนวหนึ่งซึ่งศิลปินได้รับความบันดาลใจจากภาพถ่าย ศิลปินใช้กล้องถ่ายภาพและภาพถ่ายเป็นปัจจัยสำคัญในการแสดงความคิดและข้อมูลต่าง ๆ ด้วยการแสดงออกมาในงานจิตรกรรม ศิลปินเหล่านั้นไม่เพียงแต่จะมีความสามารถในการใช้เทคนิคที่ยังผลให้งานจิตรกรรมของเขามีลักษณะเหมือนภาพถ่ายเท่านั้น เขายังสามารถแสดงให้เห็นถึงสายตาอันแหลมคมของมนุษย์ตลอดจนการใช้ฝีมือซึ่งมีความละเอียดละออและมีความคมชัดเหนือกว่ากล้องถ่ายภาพอีกด้วย

เป็นที่น่าสังเกตว่า ศิลปินกลุ่ม โฟโต้ เรียลลิสม์ แม้จะเขียนภาพในแนวเหมือนจริง ซึ่งดูราวกับว่าต้องขึ้นอยู่กับรูปแบบที่แน่นอนตายตัวก็ตาม แต่แท้ที่จริงแล้ว ศิลปินเหล่านั้นสร้างสรรค์ผลงานอย่างอิสระโดยไม่คำนึงว่าครั้งหนึ่งศิลปินที่เขียนภาพจากภาพถ่ายเหล่านั้นได้รับการประณามว่าเป็นผู้ที่ไร้ความสามารถและไม่มีหัวใจในการสร้างสรรค์ ศิลปินแต่ละคนเลือกเลียนแบบจากภาพถ่ายซึ่งปราศจากชีวิตเท่านั้น ศิลปินกลุ่มนี้จึงสร้างสรรค์ผลงานอย่างมีความมั่นใจและละทิ้งความเชื่อแบบเก่าไปโดยสิ้นเชิง

อันที่จริง การสร้างสรรค์ศิลปะนั้น ไม่ควรจะมีใครมากำหนดหรือตั้งกฎเกณฑ์ว่า ศิลปินจะต้องทำงานศิลปะในรูปแบบนั้น รูปแบบนี้ จึงจะเป็นที่ยอมรับ การทำงานศิลปะเป็นเรื่องของความคิดความพึงพอใจเฉพาะบุคคล ศิลปินแต่ละคนมีสิทธิเขียนภาพจากสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือได้รับความบันดาลใจจากอะไรก็ได้ การเขียนภาพโดยมีที่มาจากภาพถ่ายจึงไม่น่าจะเป็นเรื่องที่ยอมรับไม่ได้ทั้ง ๆ ที่การเขียนภาพจากภาพถ่ายของศิลปิน ได้มีมานานักหนาแล้วตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 ดังเช่นผลงานของเออูเกน กริวซ์ (Eugene

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Delacroix 1798 - 1863) ผลงานของ คัวร์เบต์ (Gustave Courbet F . 1819 - 1877) ศิลปินเรียลลิสต์ เป็นต้น ภาพถ่ายเป็นสื่อชักนำให้ศิลปินพยายามเลือกสรรเรื่องราว เนื้อหา และรูปแบบในการแสดงออก เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงชีวิตและภาวะแวดล้อมต่างๆ ที่กำลังดำเนินอยู่ในขณะนั้น และในทำนองกลับกัน จิตรกรรมก็มีส่วนสร้างความบันดาลใจให้กับศิลปินช่างภาพและวงการศิลปะการถ่ายภาพด้วยเช่นกัน จะเห็นได้จากภาพถ่ายบางภาพที่ลักษณะเหมือนงานจิตรกรรมมาก

ศิลปินโฟโต้ เรียลลิสต์ มิได้ตั้งกฎเกณฑ์ หรือประกาศถ้อยแถลงเฉพาะกลุ่มเป็นทางการ เนื่องจากว่า ศิลปะในแนวนี้เป็นศิลปะที่มีรูปแบบและมีความหมายเป็นที่เข้าใจได้ง่าย งานในลักษณะนี้ไม่จำเป็นต้องอาศัยการพิสูจน์เนื้อหาคำตอบ หรือต้องแปลความหมายอันลึกซึ้งอย่างศิลปะประเภทคอนเซ็ปชวล อาร์ต และศิลปะในแนวอื่น ๆ การที่ศิลปะในแนวทางของโฟโต้ เรียลลิสต์ แสดงความหมายในตัวเองได้อย่างแจ่มชัดในลักษณะภาพถ่าย หรือเหนือภาพถ่ายอย่างตรงไปตรงมานั้น หากจะพูดในด้านของคุณค่าแล้ว ศิลปะในแนวนี้มีได้ด้อย หรือมีความสำคัญน้อยกว่าศิลปะในรูปแบบอื่น ๆ แต่ประการใด

ศิลปินในกลุ่มนี้ได้ให้เหตุผล และแสดงทัศนะเกี่ยวกับการใช้ภาพถ่ายไว้หลายประการ ศิลปินบางท่านจำเป็นต้องทราบล่วงหน้าว่า ภาพที่เสร็จสมบูรณ์แล้วจะปรากฏออกมาในลักษณะใด ดังนั้นเขาจึงต้องตัดสินใจให้แน่นอนลงไปเลยทีละอย่างว่าจะแสดงความคิด หรือใช้รูปแบบการจัดวาง ตลอดจนการใช้เทคนิคอย่างไรเสียก่อนที่จะลงมือเขียนภาพจริง ๆ โดยศิลปินทั่ว ๆ ไป มักจะลงมือสเก็ตช์ด้วยการวาดเส้น หรือใช้สีน้ำเป็นภาพร่างก่อน เนื้อหาแนวทางในการสร้างสรรค์ แต่ศิลปินโฟโต้ เรียลลิสต์ ใช้ภาพถ่ายแทนการวาดเส้นโดยตรง

ศิลปินที่อยู่ใน โฟโต้ เรียลลิสต์

ริชาร์ด เอสเทส (Richard Estes)

โจเซป ราฟาเอล (Joseph Raphael)

ออคเรย์ แฟล็ก (Audrey Flack)

อิดลีส เวบเบอร์ (Idelle Weber)

2.2 ศิลปินที่ได้อิทธิพล

ริชาร์ด เอสเทส (Richard Estes) เป็นอีกผู้หนึ่งซึ่งได้รับความบันดาลใจและมีแนวความคิดในการสร้างสรรค์มาจากภาพถ่าย เอสเทสได้เน้นให้เห็นว่าศิลปินที่เขียนภาพในแนวนี้มีได้เขียนให้มีลักษณะเช่นเดียวกัน กับภาพถ่ายเท่านั้นแต่เขาเหล่านั้นได้พยายามสอดแทรกความเป็นศิลปะลงในงานตามแนวคิดของตนเท่าที่สามารถจะทำได้ และภาพถ่ายนี้เองเป็นส่วนที่ชักนำให้ศิลปินพยายามเลือกสรรเรื่องราว เนื้อหา และรูปทรงในการแสดงออก เพื่อสะท้อนให้เห็นชีวิตและสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ ที่กำลังดำเนินอยู่ในขณะนั้น เอสเทส ได้เลือกวัสดุที่มีความมันวาว เช่นกระจกใส และกระจกเงาซึ่งสามารถสะท้อนภาพที่ปรากฏตามหน้าต่าง ตัวอาคารหรือยานพาหนะอันได้แก่ รถยนต์ เครื่องบินชนิดต่างๆ มาเป็นเครื่องสื่อ

ความหมาย แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของสิ่งดังกล่าวที่มีต่อชีวิตประจำวัน ผลงานส่วนใหญ่ของเอสเทสจะเป็นภาพของอาคารร้านรวงต่าง ๆ ในกรุงนิวยอร์ก

เอสเทส ไม่นิยมแสดงให้เห็นภาพคนหรือสิ่งที่มีชีวิตอื่น ๆ ในงานของเขา อาจมีบ้างก็เป็นเพียงส่วนประกอบที่วางเลือนไม่ชัดเจน งานของเอสเทสนั้นดูเพียงผิวเผินจะรู้สึกว่าเป็นงานที่ปราศจากความหมาย แต่หากดูอย่างพิถีพิถัน ก็จะพบว่า เป็นงานที่แปลความหมายได้ยากทั้ง ๆ ที่สิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในงานก็ล้วนแต่เป็นสิ่งที่บ่งบอกความหมายในตัวของมันเองอยู่แล้ว อย่างไรก็ตามการแปลความหมายในงานศิลปะนั้นขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ทัศนคติ ความเข้าใจ รสนิยม การศึกษาและความซาบซึ้งในงานศิลปะของแต่ละบุคคลว่าจะมีมากน้อยหรือแตกต่างกันไปในลักษณะใด

นอกจากเอสเทสจะสร้างสรรค์งานจิตรกรรมจากภาพถ่ายด้วยแล้ว เขายังใช้ภาพถ่ายเป็นส่วนประกอบอีกด้วย เขามีได้เขียนเพียงให้เหมือนภาพถ่ายหรือภาพถ่ายสไลด์ แต่เขาสามารถจะเน้นลักษณะของเขาสะท้อนไม่ว่าจะปรากฏอยู่บนวัสดุประเภทใดก็ตาม ให้มีความพิเศษคมชัดยิ่งกว่าภาพถ่ายหรือภาพถ่ายสไลด์เสียอีก เขาสะท้อนกลับไปกลับมาซึ่งแลดูซับซ้อนนั้นทำให้เกิดมิติ มีระยะและมีความลึกในลักษณะลวงตาได้

งานของเอสเทส เป็นงานที่มีแสดงออกซึ่งความกระฉับกระเฉงและความตรงไปตรงมา โดยปกติวิสัยแล้วศิลปินผู้นี้เป็นคนเปิดเผยและมักใช้คำพูดสั้น ๆ แต่เป็นที่เข้าใจง่าย เช่น กล่าวว่า “ ดูจะเป็นการไม่ฉลาดนักที่จะมัวเสียเวลาทำภาพร่างหรือภาพเสกซ์ ในเมื่อข้าพเจ้าสามารถใช้ภาพถ่ายเป็นแบบสำหรับลงมือเขียนภาพจริงได้ดีกว่า ” ครั้นเมื่อมีผู้ตั้งข้อสงสัยว่าทำไมเขาจึงเขียนแต่ภาพภายในตัวเมือง เขาก็ตอบสั้น ๆ ง่าย ๆ ว่า “ ก็ข้าพเจ้าอยู่ในเมืองนี้เอง แต่ถ้าหากว่าข้าพเจ้าอยู่ในที่อื่น ๆ ข้าพเจ้าก็คงต้องเขียนภาพของสถานที่เหล่านั้นอย่างแน่นอน ”

ผลงานของ เอสเทสเป็นศิลปะรูปแบบเหมือนจริงอีกแนวหนึ่งซึ่งได้รับความนิยมมาจากการงานด้วย อันมีส่วนประกอบของสถาปัตยกรรมและสภาพแวดล้อมที่สะท้อนให้เห็นชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมเมืองซึ่งไม่อาจหลีกเลี่ยงความเจริญทางเทคโนโลยี และวิทยาการสมัยใหม่ได้ และในขณะเดียวกันกับวิถุนิยมเข้ามามีบทบาทอย่างมากมาต่อชีวิตประจำวันของเรานั้น ธรรมชาติและความผูกพันทางด้านจิตใจของคนในสังคมสมัยใหม่ กำลังถูกมองข้ามและลดความสำคัญลงไปอย่างน่าเสียดาย

ผลงาน ริชาร์ด เอสเทส

ภาพที่ 1

ศิลปิน ริชาร์ด เอสเทส
 ชื่องาน “ถนนปารีสเซียน” ค.ศ. 1973
 เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ
 ขนาด 40 x 60 นิ้ว

ภาพที่ 2

ศิลปิน ริชาร์ด เอสเทส
 ชื่องาน “บันไดเลื่อน” ค.ศ. 1970
 เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ
 ขนาด 42 ½ x 62 นิ้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3

ศิลปิน
ชื่องาน
เทคนิค
ขนาด

ริชาร์ด เอสเทส
“ภาพสะท้อนของเมือง” ค.ศ. 2001
สีน้ำมันบนผ้าใบ
22 ½ x 15 ½ นิ้ว

ภาพที่ 1

ศิลปินต้องการวาดภาพในแนวที่เหมือนจริง โดยมีลักษณะมุมมองสิ่งที่สะท้อนในกระจก กับสภาพแวดล้อมของตัวเมืองที่สะท้อนออกมาบนถนนปารีสเซียน

ภาพที่ 2

ภาพที่เหมือนจริงของวัตถุมันวาวมัน ไคเลื่อนในมุมมองจากที่สูงและองค์ประกอบที่แปลกตา กับความเหมือนของสภาพแวดล้อมที่มีอยู่จริง

ภาพที่ 3

ภาพเน้นความเหมือนจริงแสดงความมันวาวของพื้นผิวเงาสะท้อนของของที่ตกมายัง เงาสะท้อนของรถ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุรสิทธิ์ เสาร์คง

ผลงานแนวทางเฉพาะตน “ความสงบ” ของสุรสิทธิ์ เสาร์คง มีขนาดใหญ่และเล็กเลือกใช้เทคนิคสีน้ำมันเป็นส่วนหลัก และยังใช้สีอะคริลิกแทนสีน้ำมันในภาพขนาดเล็ก จนเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในธรรมชาติของคุณสมบัติของสีแต่ละชนิด สามารถนำมาใช้ได้เหมาะสมคุณค่าของจิตรกรรมแต่ละชิ้นงาน

ผลงานจิตรกรรมมีรูปแบบเชิงนามธรรม เหนือความประทับใจจากวัดมาทำงานต่อ จากบรรยากาศสงบเงียบรูปทรงเรียบง่ายของตึก บ้านเรือนให้เห็นจากมุมมองเบื้องสูง งานของสุรสิทธิ์ เสาร์คง จึงเสมือนการจำลองบรรยากาศของวัด ซึ่งให้ความสงบ ร่มเย็น อบอุ่นด้วยพลาณภาพของความศรัทธาต่อพุทธศาสนา

ผลงาน สุรสิทธิ์ เสาร์คง

ภาพที่ 1

ศิลปิน

สุรสิทธิ์ เสาร์คง

ชื่อภาพ

“ความสงบ” พ.ศ. 2524

เทคนิค

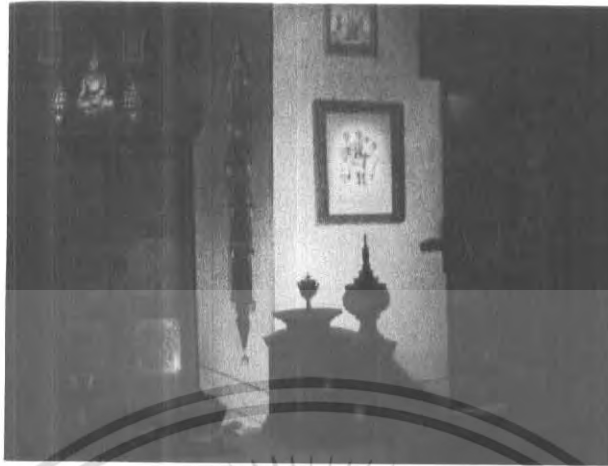
สีน้ำมันบนผ้าใบ

ขนาด

100 x 129 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2

ศิลปิน สุรสิทธิ์ เสาร์คง
 ชื่อภาพ “ความสงบ” พ.ศ.2538
 เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ
 ขนาด 90 x 120 เซนติเมตร

ภาพที่ 3

ศิลปิน สุรสิทธิ์ เสาร์คง
 ชื่อภาพ “ความสงบ” พ.ศ. 2530
 เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ
 ขนาด 134 x 185 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวความคิด ของ สุรสิทธิ์ เสาร์คง

แสงประเภทต่าง ๆ ที่ศิลปินกำหนดขึ้นมา ได้แก่ แสงเทียนไข แสงตะเกียง แสงจากประทีปโคม กระจาดสี แสงจากประทีปที่สร้างด้วยไม้ แสงจากเชิงราวเทียน สัตตภัณฑ์ แสงจากประทีปดินเผา แสงจากโคมไฟฟ้า และแสงในบรรยากาศธรรมชาติ เช่น แสงจันทร์ยามราตรี แสงอาทิตย์ที่สว่างจากภายนอก ลอดส่องเข้าสู่ภายใน ผ่านประตู หน้าต่าง และช่องแสงของโบสถ์ วิหาร กุฏิพระ

แสงสว่างจากเทียนไข โคมไฟ หรือแสงประทีป มุ่งสื่อความหมายถึงแสงสว่าง อันเปรียบประดุจปัญญา ที่แผ่กระจายสู่ความคิด ความมืด คือ อวิช่าให้เกิดความสว่างไสว

เหนือสิ่งใด แสง คือ การรวมตัวของสมาธิจิตซึ่งสุรสิทธิ์ มุ่งหมายให้เกิดบรรยากาศสงบนิ่ง ในภาพจิตรกรรม รัศมีของแสงที่แผ่กระจายไปกระทบกับวัตถุต่าง ๆ จะส่งเสริมให้เกิดพลังขึ้นในภาพดูมีความอลังการสมจริง ตลอดจน เพิ่มเสน่ห์ให้แก่เอกลักษณ์เฉพาะตัวของศิลปะล้านนา

Philip Pearlstein

เกิดในปี 1924 ในเพนซิลวาเนีย (Pennsylvania) สหรัฐอเมริกา (USA) โดย Pearlstein ได้เข้าเรียนศิลปะที่ Carnegie Institute และในปี 1943 เขาเข้าเกณฑ์ทหารในกองทัพจึงได้หยุดเรียนขณะนั้น และในปี 1955 ได้รับปริญญาโท สาขาประวัติศาสตร์ศิลป์ที่ Institute of Fine Arts, New York

ระหว่างฤดูร้อนปี 1947 Pearlstein ได้พู้้นกับ Andy Warhol , Arthur Eliast และ Dorethy Cantor (แต่งงานกันในปี 1950) หลังจากจบจาก Carnegie เขาได้ย้ายไปนิวยอร์ก กับ Warhol โดย Pearlstein เริ่มจากการเป็น กราฟฟิก ดีไซน์เนอร์ ได้รับ Fulbright Fellowship ในอิตาลี และทดสอบการใช้เทคนิคการพิมพ์ครั้งแรกใน Pratt Institute ในบรูคลิน (Brooklyn) ในปี 1969 Pearlstein งานพิมพ์สีชิ้นแรกของเขา ถูกเผยแพร่โดย Brooke Alexander และเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย Pearlstein สะสมภาพพิมพ์และศิลปะแบบชาวบ้าน (Folk Art) ในปี 1954 ผลงานของเขาถูกเลือก โดย Clement Greebery เพื่อไปแสดงที่ Koots Gallery และที่สำคัญคือ ผลงานของเขา ได้ถูกรวบรวมไปแสดงในที่ต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1

ชื่อศิลปิน Philip Pearlstein
ชื่อภาพ “Two Seated Female models in Kimonos with Mirror ” ค.ศ.1980
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ
ขนาด 102 x 152 เซนติเมตร

ภาพที่ 2

ชื่อศิลปิน Philip Pearlstein
ชื่อภาพ “Model in Kimono on Praffing Stool ” ค.ศ.1985
เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ
ขนาด 102 x 152 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3

ชื่อศิลปิน Philip Pearlstein
 ชื่อภาพ "Two models on Red office Swivel Chair"
 ค.ศ. 1985
 เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ
 ขนาด 96 x 72 เซนติเมตร

แนวทางของ Philip Pearlstein

สไตล์การวาดของ Pearlstein เป็นลักษณะเปิดเผยตรงไปตรงมา โดยภาพของเขาจะมีลักษณะรูปแบบ พื้นผิว และการจัดวางนั้นในงานศิลปะ ที่เน้นงานขนาดใหญ่ โดยศิลปะจะเลียนแบบ จากงานภาพพิมพ์ รูปถ่าย ภาพถ่าย และงานประติมากรรม โดยงานจะเน้นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง รูปร่างของมนุษย์ โดยลักษณะรูปแบบจะมีรายละเอียดและภาพเหตุการณ์ที่สำคัญ ๆ ในขณะนั้น เช่นการเมือง วัฒนธรรม เป็นต้น ซึ่งเขาให้ความสนใจศิลปะด้านนามธรรม ภาพคนเปลือย เป็นหลักและ Pearlstein นั้น มีชื่อเสียงในระดับนานาชาติ โดยเป็นผู้นำในงาน Figurative ซึ่งงานของเขาได้รับการวิพากษ์วิจารณ์จากนักทฤษฎีอย่างมาก โดยได้รับการกล่าวขวัญถึงอาชีพของเขาได้รับการยอมรับว่าเป็นคนมีฝีมือ ที่หาตัวจับได้ยากในยุคนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Pearlstien กล่าวว่า เขาได้ทုံมเท เรื่องการวาดภาพตั้งแต่ทศวรรษที่ 20 และทำให้การวาดภาพ เปลี่ยนไม่ได้เป็นแค่การแสดงความหมายโดยนัย ไปทางเรื่อง Sex เท่านั้น การวาดภาพของเขาเป็นการแสดงถึงคุณค่าของภาพนั้น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีดำเนินการสร้างสรรค์

3.1 ขั้นตอนการดำเนินงานการสร้างสรรค์

การศึกษาหาข้อมูลในงานสร้างสรรค์ เริ่มจากแนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อ ความศรัทธา สิ่งศักดิ์สิทธิ์ บนโต๊ะหมู่บูชา ตามบ้านเรือนของคนไทยที่นับถือศาสนาพร้อมกับเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์อื่นๆ การศึกษาหาแหล่งข้อมูลดังกล่าว สามารถลำดับได้ดังนี้

ข้อมูลจากการถ่ายภาพ

ข้าพเจ้าหาข้อมูลจากสถานที่จริง ที่มีการตั้งโต๊ะหมู่บูชา ตามบ้านเรือนในบรรยากาศที่หลากหลาย โดยการถ่ายภาพจากสถานที่จริง ทั้งบ้านข้าพเจ้า บ้านญาติ บ้านคนรู้จัก พร้อมทั้งได้จัดองค์ประกอบในภาพในภาพให้มีมุมมองที่สามารถเก็บรายละเอียดของวัตถุมงคลบนโต๊ะหมู่บูชา โดยการถ่ายภาพในส่วนที่มีรายละเอียด ในแต่ละวัตถุให้มีความโดดเด่นชัดเจนขึ้นมา ข้อมูลทั้งหมดข้าพเจ้าได้ขออนุญาตเจ้าของบ้านเพื่อที่จะถ่าย และถ่ายทอดผลงานจิตรกรรมให้มีความเหมือน และรู้สึกถึงบรรยากาศของความเชื่อใน ความศักดิ์สิทธิ์มากขึ้น

ข้อมูลจากหนังสือ

ในด้านแหล่งข้อมูลดังกล่าว แสดงเนื้อหาที่ช่วยส่งเสริมความเข้าใจถึง การสักการะบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ วัตถุมงคลในการบูชาหรือความเป็นมาของความเชื่อ ความศรัทธา ของชาวไทยที่เกิดขึ้นในอดีตจนถึง ปัจจุบัน ให้ได้มีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น ในหลักสำคัญของพุทธศาสนา

3.2 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 1

จากการที่ข้าพเจ้าได้ศึกษา เก็บข้อมูลและจับประเด็นเนื้อหาที่ต้องการสร้างสรรค์แล้วจึงได้แล้วจึงได้ นำข้อมูลดังกล่าว มาสร้างเป็นผลงานสเก็ตช์ จำนวน 4 ชิ้นงาน โดยการนำรูปทรงของวัตถุมงคลบนโต๊ะหมู่บูชา มาจัดองค์ประกอบของภาพด้วยการใช้เส้นนำสายตาในมุม 45° ไปสู่รูปทรงประธานและกำหนดแสงเงาด้วยการใช้บรรยากาศสีเหลืองอมน้ำตาลครอบคลุมบรรยากาศทั้งหมด เพื่อให้เกิดความรู้สึกสงบนิ่ง รูปทรงทั้งหมดที่ใช้แสดงรายละเอียดของสิ่งของในการบูชา เช่น พระพุทธรูป เครื่องสักการะ รูปเทียน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญเตเห็นาไปใช้ประะเขยนด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงหรือทำซ้ำ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พวงมาลัย ดอกไม้ รูปภาพ ร. 5 และเทพเจ้ากวนอู ซึ่งเป็นความเชื่อของคนไทยเชื้อสายจีนทั้งหมด จึงผสมผสานความเชื่อต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกันเป็นการบอกรากเหง้าของวัฒนธรรมหลากหลายที่กลมกลืนกันในหมู่ชาวไทย ภาพสเก็ชทั้งหมดเป็นการสเก็ชโดยรวม สำหรับนำมาเลือกภาพที่สมบูรณ์ที่สุด ในการนำไปถ่ายทอดเป็นผลงานจิตรกรรมสีน้ำมันในแบบเหมือนจริง

ภาพร่างชุดที่ 1

ภาพร่างชุดที่ 1

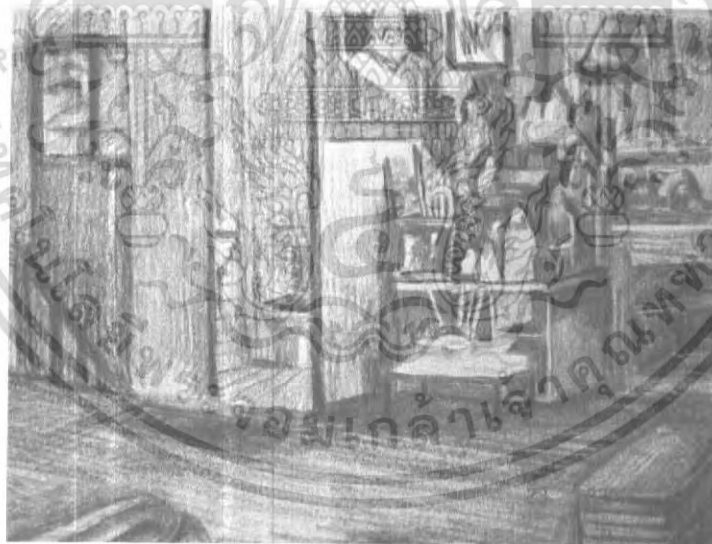

ภาพร่างชุดที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างชั้นที่ 3

ภาพร่างชั้นที่ 4

ภาพร่างชุดที่ 1

ในภาพร่างชุดนี้ข้าพเจ้าได้ทำการสร้างสรรค์ผลงานสเก็ตซ์ในแนวที่คู่มือมีความสักการะบูชา สิ่งมงคล ทั้งเทวรูปของพระพุทธรเจ้า การนับถือกวนอู กุมารทอง รูปของรัชกาลที่ 5 ทั้งที่เป็นรูปถ่ายกับรูปหล่อ รัชกาลที่ 5 พร้อมทั้งเครื่องสักการะบูชา ทั้งพวงมาลัย รูปเทียน พาน วัตถุมงคลต่าง ๆ รวมทั้งสภาพบรรยากาศภายในห้องที่จัดวาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการที่ได้ผ่านการพิจารณา จากคณาจารย์ ข้าพเจ้าได้นำผลงานชิ้นปี 1 มาขยายเป็นผลงานจริง เพราะในภาพที่ 1 นั้นมีความลงตัวมากที่สุดทั้งเส้นนำสายตา และองค์ประกอบที่มีความมีจุดเด่นและพื้นหลังทำให้ดูมีความเป็นระยะ ส่วนภาพร่างชิ้นที่ 2 เส้นนำสายตาที่พื้นด้านล่างพุ่งออกนอกภาพ รวมทั้งการจัดวางในแนวตั้งทำให้เสียการสมดุลย์ของภาพ ภาพร่างชิ้นที่ 3 มีปัญหาในการขยาย (Close - up) รูปทรงทั้งกลุ่มจนดูแน่นกรอบทำให้รู้สึกอึดอัด ภาพร่างชิ้นที่ 4 เนื้อหาที่สำคัญลดลงเพราะพื้นที่ (Space) ด้านซ้ายมือและด้านล่างแย่งความสำคัญไปเสียส่วนใหญ่

3.3 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 2

ข้าพเจ้าได้ถ่ายภาพจากสถานที่จริง ที่บ้านคุณย่าซึ่งได้ทั้งบรรยากาศ ทั้งสถานที่ และสภาพแวดล้อมที่ดูแล้วมีความน่ากลัว ความศักดิ์สิทธิ์ ของวัตถุมงคลกับหลวงปู่ซึ่งมีความเก่าแก่ ตั้งแต่ในสมัยที่ข้าพเจ้ายังเด็กจนถึงตอนโตให้ความรู้สึกถึงบรรยากาศที่น่าเกรงขามและศรัทธา และเป็นส่วนหนึ่งที่สังคมให้เกิดความศรัทธาต่อข้าพเจ้าในการสเก็ตซ์ ข้าพเจ้าได้กำหนดแสงด้วยการใช้แสงเทียนเพื่อสะท้อนแสงเงา ให้มีความลึกซึ้งถึงบรรยากาศที่มีความน่าเกรงขามและศรัทธา และการใช้แสงเทียนผสมกับแสงจริงในบรรยากาศนี้สร้างมิติที่ซับซ้อนมากขึ้น

ภาพร่างชุดที่ 2

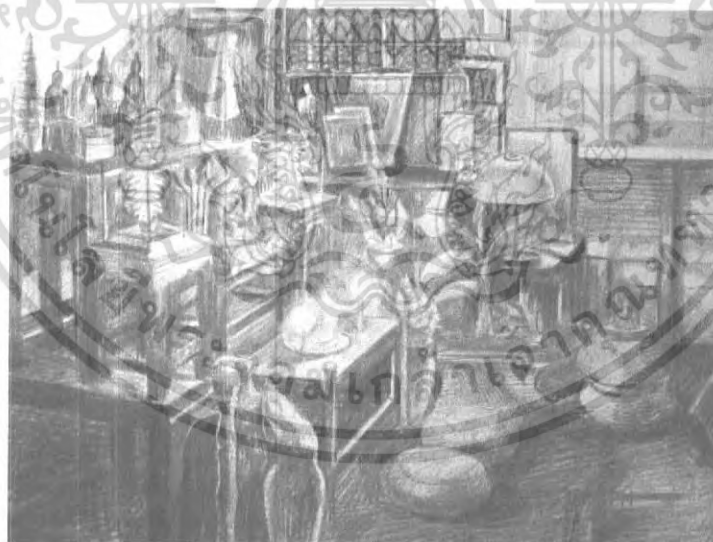

ภาพร่างชิ้นที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างจีนที่ 2

ภาพร่างจีนที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างขั้นที่ 4

ภาพร่างชุดที่ 2

ในภาพร่างชุดที่ 2 นี้ข้าพเจ้าได้มีการพัฒนามากขึ้นจากการจัดมุมมองและสร้างแสงสว่างจากแสงเทียนให้มีความรู้สึกต่อความศักดิ์สิทธิ์มากยิ่งขึ้น และในผลงานชุดที่ 2 นี้ข้าพเจ้าได้นำผลงานขั้นที่ 2 มาขยาย เป็นผลงานจริง เพราะผลงานขั้นที่ 2 นี้สามารถมองเห็นสภาพแวดล้อมภายในจากมุมมองภายในห้องที่เป็นที่ตั้งโต๊ะหมู่บูชา และเห็นพื้นที่ว่าง (Space) ด้านนอกทะลุเหล็กค้ำหน้าต่าง เข้ามาจึงเกิดแสงจากธรรมชาติที่เป็นจริงกับแสงเทียนที่แตกต่างกัน ส่วนภาพร่างขั้นที่ 1 ภาพมีความเป็นแนวตั้ง ภาพพื้นหลังให้เข้าถึงบรรยากาศการจัดวาง ที่ตัดคอนกับพื้นที่ด้านหน้าที่ไม่เห็นความกมชัดของแสงให้เกิดอารมณ์ความศักดิ์สิทธิ์ ภาพร่างขั้นที่ 3 เป็นมุมมองที่แปลกตาจากการจัดวางภาพช่วงคอกไม้กับพื้นที่ในการวางมีการตัดคอนทำให้ภาพไม่มีความสมดุล และขาดคอนบนโต๊ะหมู่บูชา ภาพร่างขั้นที่ 4 นั้นเป็นภาพที่เน้นรายละเอียดสิ่งศักดิ์สิทธิ์วัตถุมงคลที่เด่นชัด จนมีความแออัดมากเกินไป

3.4 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานขั้นที่ 3

จากการที่ข้าพเจ้าได้สร้างสรรค์ผลงานทั้ง 2 ขั้นที่ผ่านมาทำให้ลงลึกในการพิจารณาถึงรายละเอียดของแต่ละบ้านจะตั้งโต๊ะหมู่บูชาโดยมีวัตถุกการะแตกต่างกัน ผลงานขั้นที่ 3 ข้าพเจ้าถ่ายรูปจากสถานที่จริงที่เป็นบ้านเพื่อน ซึ่งโต๊ะหมู่บูชานอกจากจะมีพระพุทธรูป พระเครื่อง ยังมีพระบรมรูปของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวาระครบรอบการครองราชย์ 60 พรรษา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเป็นศูนย์รวมยึดเหนี่ยวจิตใจของคนไทยโดยทั่วไป ในผลงานขั้นที่ 3 ข้าพเจ้าได้ทำการถ่ายภาพให้ลายมุมมองเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพื่อหาองค์ประกอบที่ลงตัวมากที่สุดนอกจากนี้ยังเพิ่มการจุดเทียนในความมืด ให้เป็นจุดที่ดึงดูดสายตา
มากขึ้น อีกทั้งมุมมองที่สามารถมองเห็นสภาพแวดล้อมภายในสถานที่และสามารถมองเห็นสิ่งแวดล้อม
ภายนอกหน้าต่างที่อยู่ในเวลากลางวัน เน้นการเขียนภาพให้เห็นรายละเอียดในทุก ๆ จุดให้ชัดเจนมาก
ยิ่งขึ้น

ภาพร่างชุดที่ 3

ภาพร่างชิ้นที่ 1

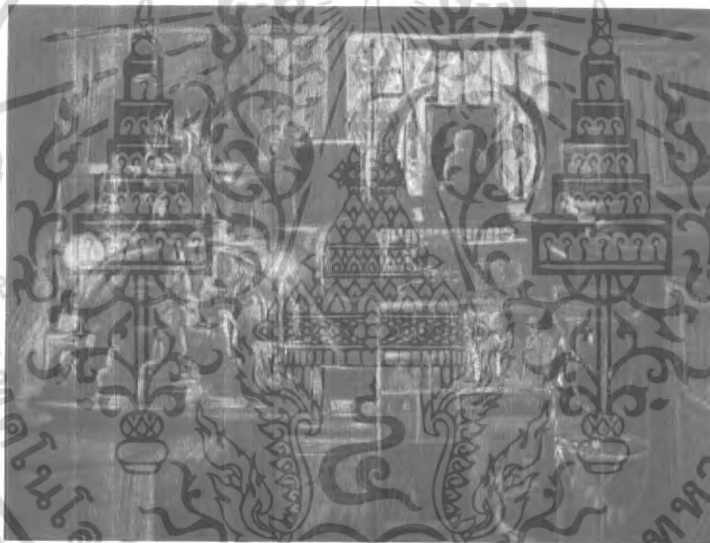

ภาพร่างชิ้นที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างชั้นที่ 3

ภาพร่างชั้นที่ 4

ภาพร่างชุดที่ 3

ข้าพเจ้าได้ทำการเปลี่ยนแปลงและมีการพัฒนาผลงานมากกว่า ชั้นที่ 1 – 2 ด้านการวางมุมมองให้เห็นถึงบรรยากาศ ของสิ่งของวัตถุมงคลที่ควบคู่กับบรรยากาศในการจัดของในสถานที่ของเจ้าของบ้านนั้นมีความเคารพ ศรัทธา ต่อสถานที่จัดมากขึ้นพร้อมทั้ง บรรยากาศของสภาพภายนอกภายในที่มีความกลมกลืนกัน จากผลงานดังกล่าวข้าพเจ้าได้นำ ภาพร่างชั้นที่ 4 มาขยายเป็นผลงานจริง ซึ่งองค์ประกอบในภาพนั้นมีความสมบูรณ์ทั้งมุมมองที่เห็นการจัดวางสิ่งของภายในห้อง พร้อมทั้งบรรยากาศของการจัดเทียนภายในห้อง ทำให้ภาพมีความน่าศรัทธามากขึ้นทั้งบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ สภาพแวดล้อมที่อยู่ภายนอกห้องให้แสงลอดเข้ามาให้มีบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติมากขึ้น ส่วนภาพร่างชั้นที่ 1 มีจุดเด่นอยู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านหน้า และจุดรองในภาพอยู่มุมของโต๊ะหมู่บูชาที่อยู่ด้านหน้าเหมือนเป็นการจัดองค์ประกอบที่ขาดมากเกินไป ภาพร่างขั้นที่ 2 มุมมองของภาพเป็นแบบเจาะลงในมุมมองมากกว่าภาพร่างขั้นที่ 1 ภาพดูไม่สมบูรณ์ มีการจัดภาพที่ตัดช่วง ภาพร่างขั้นที่ 3 เป็นการวางมุมมองเพื่อแสดงดั่งบริเวณกลางห้อง แต่โดยรวมไม่มีความน่าสนใจภายในมีองค์ประกอบในภาพน้อยเกินไป

3.5 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานขั้นที่ 4

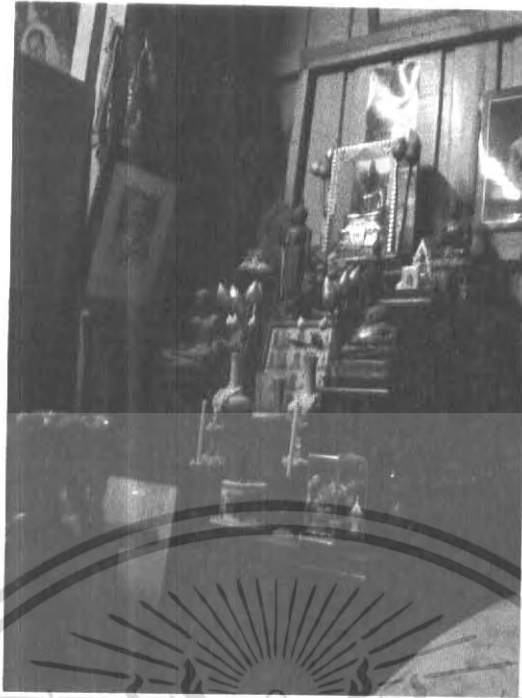
ข้าพเจ้าได้ทำการศึกษาในด้านการวางมุมมองขององค์ประกอบในภาพ กับสถานที่ที่มีความแตกต่างกันแต่อยู่ในหัวข้อ ความศรัทธา และความเชื่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์บนโต๊ะหมู่บูชานำมาถ่ายภาพ ในสถานที่ตามบ้านเรือนที่เก่าและบ้านเรือนของคนงานที่มีมุมมองการจัดวางที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน กับจำนวนของวัตถุมงคลที่เปรียบเหมือนสถานะของผู้จัดตั้งโต๊ะหมู่บูชา กับความพอเพียงในการเคารพ เครื่องสักการะต่าง ๆ รูป เทียน พวงมาลัย ในมุมมองที่แสดงออกมาที่เรียบง่าย โดยใส่บรรยากาศที่มีความน่าเกรงขามเข้าไปในงาน และนำภาพที่มีความสมบูรณ์ทั้งมุมมององค์ประกอบมาขยายเป็นผลงานในแบบเหมือนจริง

ภาพร่างชุดที่ 4

ภาพร่างขั้นที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างชิ้นที่ 2

ภาพร่างชิ้นที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างชิ้นที่ 4

ภาพร่างชุดที่ 4

ข้าพเจ้าได้ทำการพัฒนามุมมองในการถ่ายภาพจากสถานที่ในหลายแห่งด้วยกัน จากบ้านเก่า บ้านคนงานและบ้านเพื่อนบ้าน โดยในแต่ละบ้านมีการจัดวางโต๊ะหมู่บูชาที่มีความแตกต่างกัน ตามสถานะของตนเอง โดยภาพที่ข้าพเจ้านำมาขยายเป็นผลงานจริง ภาพร่างชิ้นที่ 2 โดยจากมุมมองของภาพแล้วเป็นมุมมอง 45° ที่สามารถเห็นบรรยากาศและความสมบูรณ์ของโต๊ะหมู่บูชาที่อยู่ในห้องเวลากลางวัน แต่อยู่ในที่มืด เงาที่สะท้อนในมุมมองทำให้ภาพดูน่าครีตกมากยิ่งขึ้น ส่วนภาพร่างชิ้นที่ 1 เป็นการมองในมุมที่อยู่สูงในระดับสายตาไม่มีความน่าสนใจในสภาพแวดล้อมในการจัดวางกับแสงเงาเท่าที่ควร ภาพร่างชิ้นที่ 3 เป็นมุมมองบรรยากาศที่แสงไว้ด้วยความน่ากลัวกับสภาพของมูห้องของวัตถุมงคลที่มีอยู่น้อยชิ้น นับเป็นภาพที่น่าสนใจแต่ขาดบรรยากาศโดยรวมของห้อง ภาพร่างชิ้นที่ 4 เป็นสถานที่เดียวกับ ภาพร่างชิ้นที่ 3 แต่มีการมองมุมมองจากที่สูงลงไป ทำให้ภาพเป็นแบบการจัดมุมมากเกินไปกับบรรยากาศของแสงเทียนไม่มีจุดเด่นในงาน

3.6 กระบวนการสร้างงาน

ข้าพเจ้าได้นำภาพร่างนี้ได้จากการศึกษาหาข้อมูลจากสถานที่จริง ต่างโดยถ่ายภาพ แล้วนำมาทำเป็นภาพร่างตั้งแต่ ชุดที่ 1 - 4 ซึ่งขบวนการที่นำมาขยายลงบนผืนผ้าใบ ผลงานทั้ง 4 ชิ้นมีดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.1 กระบวนการสร้างงานชิ้นที่ 1

ข้าพเจ้าได้นำภาพร่างที่ผ่านการพิจารณา มาขยายเป็นผลงานจริงในขนาด 160 x 120 ซม. โดยขั้นแรก นำการร่างภาพโดยรวมทั้งหมด ทำการลงสีโดยใช้สีคุมในภาพโดยรวมเป็นสีเหลืองอมทอง เพื่อให้บรรยากาศในภาพเป็นสีที่กลืนกันแล้วทำการจัดแสงเงาในภาพ แสงในขั้นที่ 1 เป็นแสงที่เกิดจากแสงหลอดไฟทำให้บรรยากาศ ไม่มีความน่าสนใจเท่าที่ควรจากนั้นค่อย ๆ เพิ่มน้ำหนักโดยรวมทั้งภาพเก็บรายละเอียดให้มีความเหมือนและการสร้างอารมณ์ บรรยากาศในงานดูให้มีความน่าพิศวง

3.6.2 กระบวนการสร้างงานชิ้นที่ 2

ในภาพผลงานชิ้นที่ 2 ข้าพเจ้าได้สร้างบรรยากาศให้มีความศรัทธามากขึ้นโดยการจัดแสงเทียนทั้งบรรยากาศภายในและภายนอกมีการจัดบรรยากาศความสว่างจากแสงหลอดไฟบนผ้าใบขนาด 160 x 120 ซม. เขียนโดยเก็บรายละเอียดโดยรวมในรายละเอียดกับแสงเงาที่ต้องการ จนเป็นการสร้างสรรค์งานที่เสร็จสมบูรณ์

3.6.3 กระบวนการสร้างงานชิ้นที่ 3

นำภาพร่าง ที่ผ่านการพิจารณาและข้อมูลที่ถ่ายมาขยายในผ้าใบขนาด 160 x 120 ซม. โดยการร่างโครงร่างภาพโดยรวมและทำการลงสีบรรยากาศ ในผลงานชิ้นที่ 3 แสดงตั้งมุมมองการใช้แสงจากเทียนและแสงจากธรรมชาติที่รอดส่องลงมาในห้องพระในความมืด จากการลงสีบรรยากาศ โดยรวมและกำหนดแสงเงาในงานแล้ว ต้องมีการเก็บรายละเอียดของวัตถุมงคล แสง เทียน บรรยากาศ ภายในกำหนดความชัดและแสงเงาทั้งหมด โดยเทคนิคสีอะคริลิก เพื่อที่จะสามารถทำการทับ ซ้ำๆ ได้อีก เก็บรายละเอียดให้สมบูรณ์ดีโดยรวม

3.6.4 กระบวนการสร้างงานชิ้นที่ 4

จากการคัดเลือกรูปภาพที่จะนำมาขยายลงในเฟรมขนาด 160 x 120 ซม. เป็นภาพในมุม 45° ที่แสดงถึงแสงเงาที่ชัดเจน ภาพบรรยากาศภายในห้องโดยไม่มีการจุดเทียนกำหนดแสงแต่จะใช้แสงจากธรรมชาติที่สาดส่อง เข้ามาภายในห้องให้เกิดบรรยากาศที่โดดเด่น ทำในแบบเดิมจากงานชิ้นที่ 1 – 3 โดยถ่ายภาพโดยรวมให้มีบรรยากาศทั้งหมดและกำหนดแสงเงาเก็บรายละเอียดในจุดที่โดดเด่นที่ภาพ โดยสมบูรณ์

บทที่ 4

วิเคราะห์การสร้างสรรค์

วิธีดำเนินการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุดนี้ มีจุดเริ่มต้นจากความศรัทธาของข้าพเจ้าที่พบเห็นสัมผัสถึงวิถีชีวิตของชาวไทยแสดงออกมาในลักษณะรูปแบบของผลงานในมุมมอง ส่วนตัวของข้าพเจ้า

การสร้างสรรค์ในผลงานจิตรกรรม ได้อาศัยวิธีการถ่ายภาพจากสถานที่จริง จากบ้านเรือน โดยกำหนดมุมมอง การจัดวาง วัตถุมงคล บนโต๊ะหมู่บูชา สถานที่ และวัตถุมงคลที่มีความหลากหลายนำมาสร้างเป็นแบบร่าง พัฒนาจากภาพร่างให้สมบูรณ์ จากนั้นขยายเป็นผลงานจริง โดยเพิ่มเนื้อหารายละเอียดของพื้นผิวและบรรยากาศให้ภาพจิตรกรรมมีความสมบูรณ์ แล้วจึงเข้าสู่การวิเคราะห์การจัดองค์ประกอบภาพตามลำดับ

4.1 วิเคราะห์ทัศนธาตุ

การวิเคราะห์ศิลปะในโครงสร้างใหญ่จะมี 2 ส่วนคือ ส่วนของการใช้ทัศนธาตุ (Visual Elements) ซึ่งได้แก่ เส้น สี น้ำหนัก รูปทรง พื้นผิว เป็นเรื่องของการสร้างทัศนธาตุให้เกิดความงามที่ลงตัวเป็นเอกภาพ (Unity) กับส่วนของวิธีการจัดวาง ซึ่งได้แก่ หลัก 7 ประการ ในการจัดวางองค์ประกอบ ได้แก่ ความกลมกลืน ความหลากหลาย ความสมดุล สัดส่วน การเน้น ความเคลื่อนไหว และการกำจัด ถ้าเราเข้าใจในสองส่วนที่ปรากฏในงานศิลปะนี้ เราจะสามารถวิเคราะห์ความงามในศิลปะ ได้ในระดับหนึ่งจนเข้าสู่การเข้าใจถึงแก่นแท้ความงามของศิลปะได้ในที่สุด การวิเคราะห์ที่มาของการใช้ทัศนธาตุต่าง ๆ ได้ดังนี้

รูปทรง (Form)

รูปทรงที่ใช้ในงานส่วนใหญ่ จะมีรูปทรงของพระพุทธรูป มาใช้ในงาน ทั้ง 4 ชิ้น และทำการจัดวางรูปทรง เป็นกลุ่มโต๊ะหมู่บูชา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีรูปทรงของรูปภาพ เป็นองค์ประกอบในงานที่มีความสำคัญด้านเนื้อหา เป็นรูปทรงของหลวงปู่ และพระพุทธรเจ้า มีทั้งภาพที่เล็กภาพใหญ่ในงานเป็นส่วนประกอบ

รูปทรงที่ใช้ประกอบในส่วนอื่นๆ เช่นสิ่งของสักการะ กราบไหว้ มีดอกบัวปลอมเป็นองค์ประกอบ พร้อมกระดางที่วางอยู่ควงคู่กัน

รูปทรงที่ต่างขนาดคือการใช้รูปทรงโต๊ะหมู่บูชา มีทั้ง โต๊ะไม้ที่วางของบูชา และวัตถุมงคลเป็นหลัก โดยใช้ขนาดของ โต๊ะหมู่บูชา และวัตถุมงคลเป็นหลัก โดยใช้ขนาดของโต๊ะหมู่บูชาทั้งเล็กและใหญ่ต่างขนาดกัน

สี (Color)

สีที่ใช้ในงานส่วนใหญ่ เป็นสีเหลืองอมน้ำตาลและมีจุดเด่นที่น่าสนใจ ในแสงเทียนที่เน้นอารมณ์ ความศักดิ์สิทธิ์ของบรรยากาศรอบด้านที่สะท้อน กับวัตถุมงคลทำให้มีความเครงขามมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เงาแสดงถึงความมืดที่ลึกของภาพกับความรู้สึกกลับให้ความรู้สึกตรงข้ามกับแสงเงาที่สะท้อนวัตถุในความมืด

พื้นผิว (Texture)

มีพื้นผิวของวัตถุมงคลพระพุทธรูปที่มีความมันวาว สีสทอง ที่แสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกที่ถ่ายทอดออกมาอย่างเหมือนจริง

พื้นผิวของเนื้อไม้ ที่แสดงให้เห็นถึงสวดลายของไม้ ด้วยสีแปร่งพุกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นผิวของพานรองดอกไม้ที่สะท้อนถึงความดำนมน้เงาละลายละเอียดของลวดลายที่แสดงออกในวัตถุ

น้ำหนัก (Volume)

มีการใช้น้ำหนักด้วยแสงเทียนที่กระทบกับสิ่งของในที่มีดให้เกิดความเป็นจุดเด่นในงาน

ใช้น้ำหนักในงานที่ด้านมืดของวัตถุยังมีจุดที่ให้แสง แสดงให้เห็นถึงรายละเอียดของวัตถุในความมืด

4.2 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบภาพ

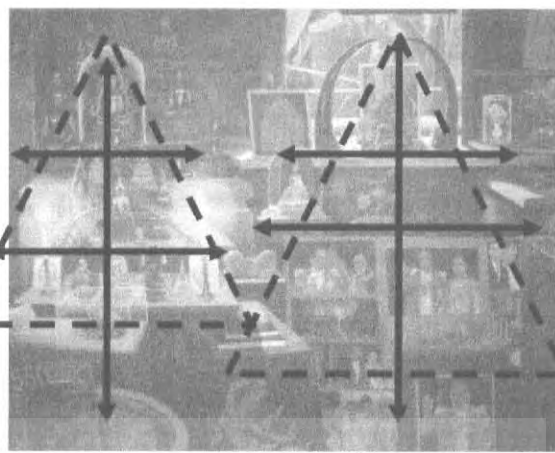
การสร้างสรรคผลงานศิลปะนอกจากทัศนธาตุที่มาประกอบในส่วนจากรูปแบบผลงานศิลปะแล้ว ยังต้องอาศัยความเข้าใจในหลักองค์ประกอบศิลป์ ทำให้เกิดความเหมาะสมกับผลงานให้ออกมาตรงกับเนื้อหา และแนวความคิด

การวิเคราะห์ภาพออกมาดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

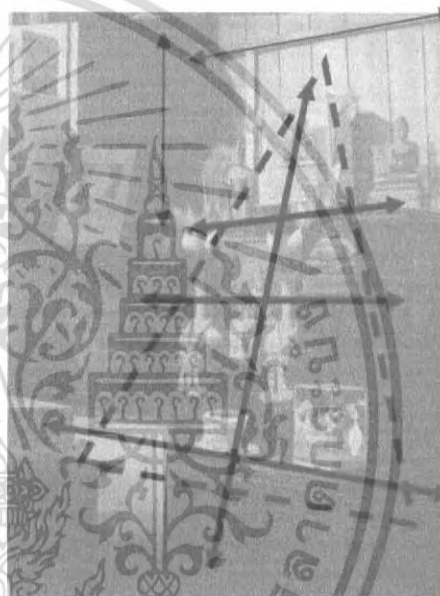
ภาพผลงานชิ้นที่ 3

ภาพวิเคราะห์งานชิ้นที่ 3

ภาพผลงานชิ้นที่ 4

ภาพวิเคราะห์งานชิ้นที่ 4

ความกลมกลืน (Harmony)

ภาพผลงานชิ้นที่ 3 มีความกลมกลืนทางด้านการจัดวางองค์ประกอบที่มีสัดส่วนเท่ากัน 2 ข้าง ในมุมมองที่เหมือน 3 เหลี่ยมทั้ง 2 ด้านของมุมมองภาพ มีการเชื่อมโยงด้วยเส้นรอบนอกของรูปทรง (Connections-shard edges)

ภาพผลงานชิ้นที่ 4 ในภาพมีความกลมกลืนกับสถานที่การวางงานแบบ ใช้พื้นที่ร่วมกัน โดยการเน้นการเจาะจงในวัตถุเดียวที่เป็นจุดเด่นในงาน พร้อมบรรยากาศของรอบห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความหลากหลาย (Variety)

ภาพผลงานชิ้นที่ 3 มีความหลากหลายของทางด้านของวัตถุพระพุทธรูปที่มีรูปทรงที่คล้ายกันในหลาย ๆ แบบ และมีความละเอียดในการเก็บสภาพแวดล้อมให้มีความสมจริงมากที่สุดทั้ง พื้นผิวที่แตกต่างกัน ในพระพุทธรูป แต่ละองค์ จนเกิดการผสมผสานที่มีความลงตัวมากที่สุด

ภาพผลงานชิ้นที่ 4 มีความหลายของวัตถุเหมือนภาพที่ 3 และเน้นเนื้อหาของรายละเอียดทุกสัดส่วนในภาพ

ความสมดุล (Balance)

ภาพผลงานชิ้นที่ 3 มีความสมดุลขององค์ประกอบในแบบสมดุลแนวนอน (Horizontal balance) มีการใช้องค์ประกอบทั้งรูปทรง และแสงมีความถ่วงดุลกันเท่าเทียมกันซ้ายและขวาของภาพ ในการใช้แสงเทียนและแสงธรรมชาติที่มีกลมกลืนกันทั้งภาพในความเสมอภาค

ภาพผลงานชิ้นที่ 4 เป็นภาพที่มีความสมดุลแบบสมดุลที่ใกล้เคียงกัน (Approximatic Symmetrical Balance) ความสมดุลในภาพเป็นการเจาะจงลงในตัวงาน อาจจะแตกต่างทั้งด้านการใช้แสงเงา และด้วยรูปทรงในงานเป็นแบบ 45° ทำให้ดูมีน้ำหนักมาทางด้านขวามือ แต่ก็มีความสมดุลกันทั้งภาพ

สัดส่วน (Proportian)

ผลงานชิ้นที่ 3 สัดส่วนในภาพ มีความลงตัวในการใช้แสงเงา จากเทียนที่ส่องสว่างในห้องมืด กับสัดส่วนของแสงตอนกลางวัน นอกบรรยากาศของห้อง ทำให้มองเห็นแล้วไม่หนัก ไปด้านใดด้านหนึ่งภาพ พร้อมวัตถุมงคลต่าง ๆ กระจายอยู่ตามหลักของภาพ โดยวางขนาดที่มีสัดส่วนที่แตกต่างกัน บ้างในวัตถุมงคลที่มีขนาด แตกต่างกัน

ผลงานชิ้นที่ 4 มีความแตกต่างกันบ้างในสัดส่วนของวัตถุที่ใกล้เคียงกันกับมุมมอง ของโต๊ะที่วางของวัตถุที่มองเห็น ประมาณ 45°

ความเป็นเด่น (Dominance)

ผลงานชิ้นที่ 3 ในภาพจะเด่นในด้านการใช้แสงเทียน ที่สะท้อนกระทบกับวัตถุมงคลในห้อง และความเด่นทางด้านแสงธรรมชาติที่สะท้อนกระทบ วัตถุภายในที่มีความละเอียดของงานมาก

ผลงานชิ้นที่ 4 จุดเด่นอยู่ตรงโต๊ะหมู่บูชาภายในห้องกับแสงที่กระทบกับกำแพงและรูปภาพให้เกิดความรู้สึกของแสงในเวลา เย็น

4.3 สรุปผลการวิเคราะห์

ศิลปนิพนธ์ชุดนี้ ข้าพเจ้าพบความสำคัญในการสร้างสรรค์ที่พอสรุปได้คือ

1. ถ้าภาพมีข้อมูล เพียงพอในมุมมอง และแง่ของแนวคิดสร้างสรรค์ถึง ความเคารพศรัทธาของชาวไทย จะส่งผลต่อความรู้สึกที่ถ่ายทอดลงสู่ผลงานทั้ง 4 ชิ้น ยิ่งขึ้น
2. ในงานทั้ง 4 ชิ้น ยังสื่อไปถึงความศรัทธาและเคารพที่แท้จริงในการปฏิบัติของชาวไทยที่สักขีถึงแก่นแท้ในศาสนา
3. การให้ความสำคัญต่อการแสดงออกทางศิลปะ สร้างสรรค์ผลงานศิลปะต้องอาศัยอารมณ์ความรู้สึกที่ประสมมาโดยซ่อนเรื่องราวไว้ในรูปทรงที่เป็นสัญลักษณ์ในการแสดงออก เป็นงานสร้างสรรค์ที่ข้าพเจ้าพึงพอใจมากที่สุด

กล่าวโดยภาพรวม ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ เป็นการแสดงออกโดยอาศัยถึงความศรัทธา ของชาวไทย ที่นับถือพุทธศาสนาที่มีการจัดตั้งโต๊ะหมู่บูชา ไว้ในบ้านเรือนเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเองและครอบครัว ทั้งที่แสดงถึงการเก็บรายละเอียดของสถานที่และรูปเคารพต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับเรื่องราวและเนื้อหาทางความคิด ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกพึงพอใจในผลที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นองค์ความรู้เฉพาะตนและเกิดความมั่นใจในแนวทางการสร้างสรรค์ของตนเองต่อไปในอนาคต

บทที่ 5

บทสรุป

ขบวนการสร้างสรรค์งานของข้าพเจ้า เริ่มต้นจากความประทับใจและประสบการณ์ที่สะสมตั้งแต่เด็กกับการที่ได้รับรู้และเข้าถึงวัฒนธรรมความเชื่อในเรื่องการบูชา กราบไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ข้าพเจ้าต้องการถ่ายทอดความรู้สึก ของภาพที่เหมือนจริงและต้องการให้ผลงานแสดงออกถึงความสำคัญขององค์ประกอบของความศรัทธาและความเชื่อในวัฒนธรรมของไทยที่กระจายอยู่ตามบ้านเรือนของคนไทย ในการสักการะปฏิมากรรมพระเหรียญรูปเคารพ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์อื่นๆ ที่ถ่ายทอดออกมาในความรู้สึกอบอุ่นและเป็นที่พักของจิตใจ

ผลงานศิลปะของข้าพเจ้ามุ่งแสดงออกด้านความงามโดยสร้างบรรยากาศและความรู้สึกรวมมีการพัฒนาองค์ประกอบให้มีความกลมกลืนอิทธิพลที่ได้รับมาจากสภาพแวดล้อม จากนั้นจึงทำการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากหนังสือ และผลงานศิลปะของศิลปินอาทิเช่น ริชาร์ด เอสเตส (Richard Estes) งานของเขาเป็นงานเขียนภาพจากภาพถ่ายที่มีความสมจริงนอกจากนี้ยังมีงานของ ศิลปิน สุรสิทธิ์ เสาร์คง ที่มีเนื้อหาด้านการใช้แสงเงาในการถ่ายทอดออกมาสู่ผลงานงานของข้าพเจ้าเป็นรูปแบบของการเขียนภาพเหมือนและสื่อถึงแสงที่เกิดจากแสงธรรมชาติ และแสงเทียนให้มีความสมจริงมากขึ้น

ข้าพเจ้ารวบรวมข้อมูลข้างต้นแล้วมาดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานจากนั้นได้สร้างภาพร่างขึ้นหลาย ๆ ชิ้นเมื่อกำหนดรูปแบบของงาน โดยคำนึงถึงองค์ประกอบในภาพที่มีความเหมาะสม เนื้อหาในภาพเป็นโต๊ะหมู่บูชาบริเวณในการจัดวางโดยการเขียนภาพที่เหมือนจริง

ผลงานที่ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ขึ้น ต้องการแสดงให้เห็นความศรัทธาและความเชื่อของชาวไทย ที่ข้าพเจ้าต้องการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกจากประสบการณ์ส่วนตัวที่ข้าพเจ้าประทับใจ ถึงความเชื่อของคนไทยที่ให้ความสำคัญต่อวัฒนธรรมและพุทธศาสนากันเป็นอย่างดี

ผลงานถ่ายทอดความงามที่แฝงในความเชื่อความศรัทธาในลักษณะการเขียนรูปเหมือนจริง โดยผ่านการสร้างสรรค์ทางศิลปะในรูปแบบจิตรกรรม จากการทำงานซึ่งมีทั้งการพัฒนามุมมองและฝีมือทำให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นสิ่งที่กล่าวมาสามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนาผลงานในระยะต่อไปได้เพื่อให้ผลงานมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

ปัญหาและข้อเสนอแนะ การสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้เป็นผลงานที่ต่อเนื่องมาจากการเรียนในชั้นปีที่ 3 ข้าพเจ้าทำงานในลักษณะการเขียนภาพที่เหมือนจริงกับการจัดวางองค์ประกอบที่มีปัญหาในมุมมองที่เกิดขึ้นในทุก ๆ งานกับขั้นตอนของการหาข้อมูล และการเข้าถึงความหมายในหัวข้องานที่ทำอยู่ จะแยกปัญหาในการทำงานไว้ในแต่ละชิ้นงานดังนี้

ผลงานชิ้นที่ 1 ข้าพเจ้ามีปัญหาตั้งแต่การเขียนภาพร่างเป็นการวางมุมมองของโต๊ะหมู่บูชา กับบรรยากาศรอบด้านในการร่างภาพที่มีส่วนที่เป็นเนื้อหาสำคัญ และส่วนประกอบรอบด้านในงานชิ้นที่ 1

ที่มีความไม่เหมาะสมคือในภาพร่างที่เกี่ยวกับความศรัทธาไม่ควรจะร่างภาพให้ติดกับห้องน้ำ ดูไม่มีความเหมาะสมในการเขียนจริงต้องตัดส่วนไม่สำคัญของภาพออกไป และการใช้สีบรรยากาศกับแสงเงาในพื้นที่หลังของห้องบรรยากาศมีความมืดเกินไป มีรายละเอียดที่น้อยเกินไป ควรเก็บรายละเอียดให้มากกว่านี้ควรคำนึงถึงองค์ประกอบให้มีความน่าสนใจมากขึ้น

ผลงานชิ้นที่ 2 มีการเจาะจงเนื้อหาในภาพให้มีความสำคัญมากขึ้น โดยการเน้นส่วนสำคัญของมุมมองและการจัดแสงเงาที่มีความศรัทธาและซ่อนเร้นมากขึ้น โดยเน้นบรรยากาศรอบด้านและควรหาองค์ประกอบใหม่ๆ ในมุมมองที่แปลกตากว่าปกติ

ผลงานชิ้นที่ 3 ปัญหาต่าง ๆ ในการทำงานมีความลดน้อยลงมากกว่า งานชิ้นที่ 1 -2 ในผลงานชิ้นที่ 3 มีเนื้อหาที่มากกว่า บรรยากาศที่เพิ่มเติมกว่า เนื้อหาที่ 1-2 ทั้งด้านองค์ประกอบและบรรยากาศมีการสร้างแสงขึ้น โดยใช้แสงเทียนเป็นจุดเน้นในภาพ

ผลงานชิ้นที่ 4 ใช้บรรยากาศของแสงที่ส่องลงมาเป็นธรรมชาติกับมุมมองที่ลงลึกถึงบรรยากาศมากกว่าเดิม และทำให้เข้าใจถึงการพัฒนาผลงานมากขึ้นกว่าเก่า ผลงานจึงออกมาสมบูรณ์อย่างที่ต้องการ

จากการทำงานศิลปะชุด “ความเชื่อความศรัทธาของชาวไทย” นี้เป็นไปตามกระบวนการสร้างสรรค์อย่างเป็นลำดับ มีการแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนเกิดเป็นความงามที่ลงตัวและเข้าใจกลวิธีการการทำงานอย่างถ่องแท้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผลงานศิลปะของข้าพเจ้าต่อไปในอนาคต

ผลงานศิลปะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่องาน โต๊ะหมู่บูชา 1

เทคนิค สีอะครีลิคบนพื้นผ้าใบ

ขนาด 160 x 120 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่องาน โต๊ะหมู่บูชา 2

เทคนิค สีอะคริลิกบนพื้นผ้าใบ

ขนาด 160 x 120 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่องาน โต๊ะหมู่บูชา 3
 เทคนิค สีอะครีลิคบนพื้นผ้าใบ
 ขนาด 160 x 120 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่องาน โต๊ะหมู่บูชา 4
เทคนิค สีอะครีลิคบนพื้นผ้าใบ
ขนาด 120 x 160 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

ทศพล จังพาณิชย์กุล . บุษามหาเศรษฐี บุษาล้ำววยเร็ว . 2548

ธวัชชัย สมคง . Fine Art . July 2006, Volume 3 No.22

ประเวศ ะสี . ธรรมชาติของสรรพสิ่ง การเข้าถึงความจริงทั้งหมด . 2547

พันธรังสี ราชบัณฑิต . ศาสนา เปรียบเทียบ ศาสตราจารย์พิเศษเสถียร . 2545

www.Google.com

www.wsu.edu/~delahoud/20th/superrealism.html

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นางสาวจลญา เขียวลายเลิศ
วัน เดือน ปี 23 พฤษภาคม 2528
ที่อยู่ 64/98 ม.3 รามคำแหง 106 สะพานสูง สะพานสูง กทม. 10240

การศึกษา

- โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า
- วิทยาลัยช่างศิลป์ กรมศิลปากร กรุงเทพฯ
- สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ลาดกระบัง
- ภาควิชา วิชาจิตรศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

ประวัติการแสดงผลงาน

- 2545 -ร่วมแสดงผลงานเครื่องเคลือบดินเผา ณ ห้างสรรพสินค้าซีคอนสแควร์
- 2547 -แสดงผลงานศิลปกรรม ณ ตึกวิจิตรศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
- 2548 -ร่วมแสดงผลงานศิลปะ ณ ห้างสรรพสินค้าซีคอนสแควร์
- 2548 -ร่วมแสดงผลงานศิลปะ Art มั่นส์ ณ หอประชุมคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
- 2548 -ร่วมแสดงผลงานศิลปะ Art street ณ หอประชุมคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
- 2549 -แสดงผลงานศิลปะที่ สหรัฐอเมริกาที่สถานกงสุลไทยในลอสแอนเจลิสใน“โครงการเผยแพร่ผลงานทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา รุ่นที่3”

เกียรติประวัติ

- 2545 -รางวัลชมเชย ประเภท เครื่องเคลือบดินเผาวิทยาลัยช่างศิลป์
- 2548 -เกียรติบัตร นักศึกษาดีเด่น สาขา คุณธรรม จริยธรรม คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์
- 2549 -“โครงการค่ายเยาวชนสร้างสรรค์งานศิลป์กับศิลปินแห่งชาติ รุ่นที่3”
- ทัศนศึกษา “โครงการเผยแพร่ผลงานทัศนศิลป์(จิตรกรรม) ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา รุ่นที่3